
ТЕД БАННЕРМАН

Сьогодні річниця зникнення Дівчинки з Морозивом. Це сталося біля озера одинадцять років тому. Щойно вона була там — і за мить щезла. Отже, цей день поганий уже через те, що я знаю: серед нас убивця.

Муркочучи розмірено, як годинник, на живіт мені заскакує Олівія. Якщо на світі існує щось краще за кішку в ліжку, я про таке не чув. Гладжу її, поки є час, бо, коли приїде Лорен, вона сховається. Мої донька й кішка не можуть перебувати в одному приміщенні.

— Встаю! — згодом кажу я кицьці. — Твоя черга готувати сніданок.

Вона спрямовує на мене погляд жовтуватого-зелених очей і зіскакує. Знаходить пляму сонячного світла на підлозі, уможується і кліпає, дивлячись у мій бік. Коти жартів не розуміють.

Забираю з ганку газету. Я виписую місцеву, бо в ній є орнітологічна рубрика і їм можна написати, якщо помітиш якусь рідкісну пташечку, як-от золотистого дятла або сибірську тинівку. Навіть о цій ранній порі повітря вже тепле, наче суп. На вулиці тихіше, ніж

зазвичай. Усі мешканці припишкли, немов пригадавши щось.

Дивлюся на передовицю, і в животі крутить. Це вона. А я вже й забув, що це сьогодні. Геть не помічаю, як плине час.

Знімок завжди один і той самий. З-під крисів маленького бриля визирають великі очі, пальчики стискають паличку, наче боячись, що хтось забере в неї те морозивко. На личко налипло коротке, як у хлопчика, мокре волосся. Вона щойно скупалася, але чомусь її не загорнули в рушник. Це мені не подобається. Так можна й застудитися. Іншого фото, того, що зі мною, більше не публікують. Через нього в газети свого часу виникли чималі неприємності, та, як на мене, могли бути й більші.

Їй було шість. Її зникнення засмутило всіх. Таке в нас тут траплялося досить часто, особливо біля озера, тому розслідування провели швидко. Поліціанти обшукали будинки тих, хто міг би нашкодити дитині.

Копи наказали мені зачекати на вулиці, поки обшукватимуть будинок. Стояло літо. Надворі було сліпуче й гаряче, як на поверхні зірки. З плином часу моя шкіра потроху обгоряла. Я стояв і слухав, як відсовують бридкий синій килим у вітальні, зривають мостини та пробивають діру в стінній шафі, бо їм здалося, ніби за нею є порожнина. Вони прочесали з собаками подвір'я, спальню — геть усе. Я знав, що то за пси. В очах у них відбивалися білі дерева смерті. Підійшов худорлявий чоловік з фотоапаратом і клацнув мене. Я навіть не встиг заперечити.

— Без фото не буде статті, — сказав він і пішов геть. Не знаю, що це мало означати, але попрощався він так зичливо, що я помахав у відповідь.

— Що сталося, містере Баннермане? — спитала стомлена слідча, схожа на опосума.

— Нічого.

Я тремтів усім тілом. «Спокійніше, малюче Тедді». Зуби цокотіли, наче я змерз, хоча мені було збіса жарко.

— Ви гукали мене і, здається, повторювали слово «зелений».

— Мабуть, згадав історію, яку придумав у дитинстві, — про хлопців, які заблукали на озері й перетворилися на дивних зелених істот.

Вона зиркнула на мене. Такий погляд мені не первина. Щоб підживитися силою, я міцно обхопив стовбур дубка, що ріс перед будинком. Чи мав я що розповісти? Якщо й так, то відповідь зависла просто на межі моїх думок.

— Містере Баннермане, це ваше єдине помешкання? У вас є якісь інші будівлі? Може, мисливська хижка в лісі?

Вона стерла піт з верхньої губи. Шалено тиснучи на плечі, важким ковадлом лежало на ній відчуття обов'язку.

— Ні, — відповів я. — Ні, ні, ні.

Про мій сховок на вихідні вона не зрозуміє.

Урешті поліціанти пішли. Інакше й бути не могло, бо ж увесь день, коли зникла дівчинка, я провів біля місцевого супермаркету, і це підтвердить будь-хто. Видно це й на камері спостереження. Я часто сидів

там на бордюрі біля дверей. Коли вони з легким шипінням розсувалися і звідти в потоці холодного повітря виходили покупці, я просив цукерку. Якщо мали, люди давали її мені, а часом навіть купували. Дізнайся про це мама, вона померла б від сорому, але я страшенно люблю цукерки. А от до озера, де зникла Дівчинка з Морозивом, я ніколи не ходив.

Коли обшук завершили, мені дозволили зайти в будинок. Слідчі залишили там купу запахів: одеколону, поту, рипучих підшов і хімікатів. Мене засмучувало те, що вони дивилися на мої скарби, як-от світлину мами з татом. Зображення поступово вицвітало, їхні обличчя щодень бліднішали. Батьки залишали мене, розчинялися. На камінній полиці стояла зламана музична скринька. Мама привезла її зі своїх рідних країв. Скринька не грала. Я зламав її того дня, що й мотрійок, — коли стався випадок з мишею. Маленька балерина відламалася від підставки й упала. Її мені було шкода найбільше. (Я назвав її Елоїзою. Не знаю чому, просто мені вона була схожа на Елоїзу.) В голові пролунав чарівний мамин голос: «Теодоре, ти забиреш у мене все. Тільки те й робиш, що береш і береш».

Чужі люди огледіли всі мої речі своїми очима, подумали про них своїми думками — і будинок перестав бути моїм. Я заплющив очі й глибоко вдихнув, щоб заспокоїтися. Коли розплющив, до мене усміхнулася мотрійка. Біля неї стояла скринька. На ній гордовито виструнчилася балерина Елоїза, занісши руки над головою. З фотографії на мене дивилися мама з татом, а під ногами лежав мій чудовий м'який жовто-гарячий килим.

Мені одразу полегшало. Усе гаразд. Я вдома.

Олівія тицьнулася мордочкою мені в долоню. Усміхнувшись, я взяв її на руки. Від цього стало ще ліпше. Проте тієї ж миті над головою, на горищі, зашаруділи зелентюхи.

Наступного дня про мене написали в газеті. Статті передував заголовок «Поліція провела обшук у будинку підозрюваного». Розмістили там і світлину зі мною: я стояв перед домом. Копи обшукали не лише моє помешкання, проте зі статті складалося враження, ніби підозрювали тільки мене, та й решта підозрюваних додумалася приховати обличчя. «Без фото не буде статті». Мій знімок розмістили просто поряд із зображенням Дівчинки з Морозивом, яке саме по собі було окремою історією.

Імені й адреси в статті не називали, але люди, мабуть, упізнали місцину за знімком, і в мої шибки полетіли каменюки й цеглини. Їх було багато. Не встигав я замінити скло, як його знову розбивали. Мені вже здавалося, що я божеволію. Вікна трощили так часто, що я врешті здався й позабивав їх фанерою. Це почасти допомогло. Воно ж бо не так весело кидати каміння, коли нічого не сиплеться. А тоді я перестав виходити на вулицю вдень. Поганий це був час.

Я кладу Дівчинку з Морозивом, тобто газету з її знімком, у шафку під сходами. Нагинаюся засунути її під стіс газет. Саме тоді й помічаю на полиці його — зхований за пакунком диктофон.

Я одразу впізнав його. Колись він належав мамі. Беру диктофон із полиці. Дивно доторкатися до нього. Виникає відчуття, ніби десь біля мене хтось тихенько шепоче.

У диктофон заряджена касета, частково використана — записано десь половину однієї сторони. Касета стара, з жовто-чорною наліпкою, підписаною маминим охайним почерком: «Нотатки».

Касети я не прослуховую. І так знаю, що на ній. Мама постійно надиктовувала собі нотатки. Говорила, злегка затинаючись на приголосних. Хай би що робила, ніяк не могла цьому зарадити, і голос її гойдався, наче море. Мама народилася далеко звідси, під темною зіркою.

Думаю: «Поклади на місце й забудь, ніби й не бачив його».

З'їв огірка, і мені полегшало. Однаково це було давним-давно. Надворі дедалі світлішає — днина обіцяє бути погожою. Невдовзі налінуть пташки. Щоранку вони прилітають із лісу до мене на подвір'я. Жовтогорлики, золотомушки, вівсянки, шишкарі, горобці, дрозди, голуби — прекрасне різнобарвнептаство. Я люблю спостерігати за ними. Для цього просвердлив у фанері дірочку, крізь яку розгортається краєвид на задвірок. Завжди пильную, щоб годівнички були повні, а напувалки налиті водою, щоби пташкам було легше в цю спеку.

Готуюся визирнути в дірочку, як роблю це щодня, але в шлунку крутить. Трапляється, мої нутрощі здогадуються про всяке раніше від мозку. Сталося щось